

PROJEKAT „LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE – EU4BUSINESS“

Javni poziv za dostavljanje prijedloga investicionih projekata za unapređenje prerađivačkih kapaciteta i marketinga poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

Odgovori na postavljena pitanja u vezi javnog poziva koja su pristigla u periodu od 18. do 26. avgusta 2019. godine na email adresu registry.ba@undp.org.

Redni broj	Pitanje	Odgovor
1	"Čitajući uslove koje postavljate gazdinstvima koja se bave proizvodnjom mlijeka (Smjernice za podnosiocima prijave), pronašli smo na stranici br. 10. oznaka - b) sektor prerade mlijeka, jedan uslov : "" kapacitet dnevne prerade mlijeka od minimum 1.000 litara"". Zamolio bih Vas za dodatno pojašnjenje ovog uslova, imajući u vidu specifičnosti proizvodnje kozjeg mlijeka. Naime, godišnji prinos mlijeka po kozi, kada isključimo periode dojenja, iznosi oko 150 l, što bi iznosilo malo manje od 0,5 l mlijeka dnevno. Da bi farma koza proizvela 1.000 l mlijeka dnevno, morala bi raspolagati stadom koje broji više od 2.000 koza ili bi morala vršiti na dnevnoj bazi otkup kozjeg mlijeka od izuzetno velikog broja pojedinačnih proizvođača. Poznato je da je brojnost koza (koje su tokom više decenija bile zabranjene u bivšoj državi) u BiH još uvijek veoma niska. Moje pitanje za Vas je: Da li ovaj uslov u pogledu dnevne prerade važi i u slučaju proizvodnje/prerade kozjeg mlijeka? Jasno je da bi toliki proizvodni kapacitet uveliko prevazilazio raspoložive količine mlijeka za preradu. Ukoliko važi, da li planirate u dogledno vrijeme raspisati javni poziv koji bi bio dostupan manjim poljoprivrednim proizvođačima/prerađivačima kozjeg mlijeka? "	U skladu sa posebnim kriterijima vezanim za podsektor mlijeka, podnosilac prijave mora imati kapacitete prerade mlijeka od 1000 litara dnevno na početku ili po završetku investicije, ovisno o obliku organizacije. Kada je prerada u pitanju, niste ograničeni samo na vlastitu proizvodnju, tako da dio nedostajućeg mlijeka iz vlastite proizvodnje možete nadoknaditi kroz otkup od drugih proizvođača kako biste bili u mogućnosti da ispunite posebne kriterije u smislu kapaciteta, a i da ekonomski opravdate investiciju (uključujući tražena bespovratna sredstva).

<p>2</p>	<p>Obraćam Vam se u ime klijenta koji se bavi primarnom proizvodnjom kozjeg mesa i mlijeka na teritoriji opštine u RS koja spada u kategoriju izrazito nerazvijenih. Gazdinstvo se nalazi na nadmorskoj visini iznad 600 metara, a stado trenutno broji između 50 i 100 koza. Registrovano je u Registar poljoprivrednih gazdinstava RS tokom 2018. godine, ali kontinuitet proizvodnje postoji nekoliko godina unazad. Cilj projekta bi bio uspostavljanje kapaciteta prerade kozjeg mlijeka, prvenstveno u sir, ali možda i u još neke proizvode na bazi kozjeg sira, rješenje energetske mreže, izgradnja upravnog objekta, marketinške aktivnosti itd. Međutim, čitajući uslove koje postavljate gazdinstvima koja se bave proizvodnjom mlijeka (Smjernice za podnosiocima prijave), pronašli smo na stranici br. 10. oznaka - b) sektor prerade mlijeka, jedan uslov : " kapacitet dnevne prerade mlijeka od minimum 1.000 litara". Zamolio bih Vas za dodatno pojašnjenje ovog uslova, imajući u vidu specifičnosti proizvodnje kozjeg mlijeka. Naime, godišnji prinos mlijeka po kozi, kada isključimo periode dojenja, iznosi oko 150 l, što bi iznosilo malo manje od 0,5 l mlijeka dnevno . Da bi farma koza proizvela 1.000 l mlijeka dnevno, morala bi raspolagati stadom koje broji više od 2.000 koza ili bi morala vršiti na dnevnoj bazi otkup kozjeg mlijeka od izuzetno velikog broja pojedinačkih proizvođača. Poznato je da je brojnost koza (koje su tokom više decenija bile zabranjene u bivšoj državi) u BiH još uvijek veoma niska. Moje pitanje za Vas je: da li ovaj uslov u pogledu dnevne prerade važi i u slučaju proizvodnje/prerade kozjeg mlijeka ? Jasno je da bi toliki proizvodni kapacitet uveliko prevazilazio raspoložive količine mlijeka za preradu. Ukoliko važi, da li planirate u dogledno vrijeme raspisati javni poziv koji bi bio dostupan manjim poljoprivrednim proizvođačima/prerađivačima kozjeg mlijeka ?</p>	<p>Molimo Vas da pronađete odgovor pod pitanjem broj 1.</p>
----------	---	---

<p>3</p>	<p>Poštovani, s obzirom da ja imam i primarnu proizvodnju i preradu kozijeg mlijeka, interesira me da li je i za preradu kozijeg mlijeka minimum 1000 litara dnevna prerada, da mih mogao aplicirati na Vaš Javni „Poziv za dostavljanje prijedloga investicionih projekata za unapređenje prerađivačkih kapaciteta i marketinga poljoprivredno-prehrambenih proizvoda“. Napominjem da je dnevna količina od 100 litara proizvodnje i prerade kozijeg mlijeka poprilično visok kriterij, kada je u pitanju kozije mlijeko. Ja sam po Vašem predhodnom Javnom pozivu aplicirao za povećanje kapaciteta farme koza, ali nažalost niste prepoznali moja nastojanja, da povećam primarnu proizvodnju. Trenutna moja proizvodnja mlijeka je cca 700 litara dnevno, a kapaciteti prerade su cca 3000 litara dnevno</p>	<p>Molimo Vas da pronađete odgovor pod pitanjem broj 1.</p>
<p>4</p>	<p>Imamo upit vezano za Javni poziv za dostavljanje prijedloga investicionih projekata za unapređenje prerađivačkih kapaciteta i marketinga poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Naime, jedan od interesanata za apliciranje planira da ulaže sredstva u izgradnju novog objekta za preradu mesa. Pitanje se odnosi na neophodne dozvole, te nas zanima da li je prilikom apliciranja na poziv dovoljno da aplikant posjeduje lokacijske uslove za izgradnju objekta ili je neophodno da ima i lokacijske uslove i izdanu građevinsku dozvolu?</p>	<p>Za izgradnju objekata kao i instaliranje opreme u već postojeće objekte, isti moraju da ispune sve zakonom propisane uslove (građevinska dozvola, lokacijska dozvola/uslovi, ako je u pitanju prerada mesa i mlijeka VK broj i dr.).</p>
<p>5</p>	<p>Da li Vinarija može nominovati trošak "barrique bačvi" u listu prihvatljivih troškova? Inače, radi se hrastovim bačvama koje su izuzetno poznate u svijetu i koriste se za čuvanje visokokvalitetnog vina, a upravo ova Vinarija želi da lansira novi proizvod i ova stavka je neophodno u ovom prerađivačkom procesu.</p>	<p>Oprema za skladištenje i čuvanje vina, bilo da se radi o inoks posudama odnosno bačvama ili posudama izrađenim od drveta, su kao takvi prihvatljiva investicija za podsektor vinarstva. Ovo je navedeno u tački 3.3.12.: oprema za praćenje, mjerenje i upravljanje procesima proizvodnje i skladištenja (sa instalacijom) su prihvatljivi troškovi.</p>

6	<p>Vezano za natječaj EU4Business – Javni poziv potencijalnim korisnicima bespovratnih sredstava za mjeru podrške investicijama u prerađivačke kapacitete i marketing poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, molimo Vas informaciju na koji način se dokazuje veličina poduzeća.</p>	<p>Na stranici broj 4. smjernica javnog poziva, pravila javnog poziva definišu prihvatljive podnosiocice prijava pod stavkom 2.1."Prihvatljivi podnosioci prijava (ko može podnijeti prijavu za dodjelu bespovratnih sredstava)". Konkretno, što se tiče veličine preduzeća, navedeno je da preduzeće, uključujući i povezana lica može imati maksimalni godišnji prihod od 10 miliona KM u 2018, a što se provjerava u bilansu uspjeha (koji je također potrebno dostaviti u sklopu mandatorne dokumentacije za prijavu).</p>
7	<p>Naše poduzeće se bavi preradom mlijeka i planira širiti kapacitete za preradu. Imamo postojeći objekt koji posjeduje sve važeće dozvole.</p> <p>1. Pitanje je da li u navedene troškove izgradnje objekta spadaju i troškovi nadogradnje/proširenja postojećeg objekta za preradu?</p> <p>2. na koji način se računa i plaća PDV ? u Smjernicama su navedeni minimalni i maksimalni iznosi po projektu bez PDV-a. Ako npr. naš projekt vrijedi 580.00,00 KM i od toga je iznos traženih sredstava 290.000,00 KM, da li se isplaćuje taj iznos bez PDV-a ili se korisniku obračunava i isplaćuje PDV na taj iznos?</p>	<p>1. Troškovi izgradnje objekta spadaju u troškove nadogradnje/proširenja postojećeg objekta za preradu u skladu sa definicijom izgradnje objekata koja je definisana po važećim zakonima u BiH: Izgradnja objekata u skladu sa važećim zakonima u BiH podrazumijeva izgradnju, građenje, dogradnju, rekonstrukciju, sanaciju, odnosno adaptaciju objekata u skladu sa relevantnim zakonima kojim se uređuju planiranje i izgradnja. Definicija stoji u fusnoti na stranici 8 smjernica javnog poziva.</p> <p>2. Ukoliko Vaša prijava bude odabrana za finasiranje, projekat će doznačiti traženi iznos bespovratnih sredstava sa PDV-om na osnovu fiskalne fakture koju će Vaše preduzeće izdati.</p>
8	<p>Molim vas na odgovor na pitanje u vezi s javnim pozivom za dostavljanje prijedloga investicionih projekata za unapređenje prerađivačkih kapaciteta i marketinga poljoprivredno-prehrambenih proizvoda:</p> <p>Ukoliko se preduzeće (d.o.o.), koje je upisano u registar gazdinstva kao i u registar klijenata, bavi primarnom poljoprivrednom proizvodnjom manje od tri godine, na koji način može i treba da dokaže da se bavi preradom poljoprivrednih proizvoda osim potvrde iz registra klijenata?</p>	<p>Ako se Vaše preduzeće bavi samo primarnom proizvodnjom i upisano je u registar gazdinstva i registar klijenata i aktvno manje od tri godine, nemate pravo da podnesete prijavu na javni poziv u skladu sa poglavljem 2.1 smjernica javnog poziva. Ako se Vaše preduzeće bavi preradom, možete se prijaviti pod uslovom da ispunjavate ostale kriterije, a dokaz koji je potrebno dostaviti je šifra djelatnosti za preradu i upotrebna dozvola kojom potvrđuje da se preduzeće bavi preradom.</p>

<p>9</p>	<p>1. U točki 2.7.1 javnog poziva je izrijekom navedeno da podnosioc mora ispuniti SVE navedene kriterije, dok je u točki 2.7.2. navedeno da su posebni kriteriji podijeljeni u dvije grupe i da su također eliminacioni. Obzirom da se u tekstu govori u množini, molim pojašnjenje da li se ta množina odnosi na dvije grupe ili na više kriterija unutar jedne grupe, odnosno je li također potrebno ispuniti SVE nabrojane kriterije konkurentnosti ili je dovoljno da projekat ispunjava samo neke od navedenih?</p> <p>2. U obrascu poslovnog plana u dijelu 3.2 Struktura i obim proizvodnje, navedeno je da je potrebno prikazati obim proizvodnje za svaku godinu trajanja projekta, a u tabeli su navedene godine do 2028. Je li potreban navoditi tražene informacije za sve navedene godine?</p> <p>3. Prilikom kupovine sofisticirane opreme iz inozemstva značajni dio troškova predstavljaju troškovi transporta opreme, njene instalacije i puštanja u pogon. Spadaju li ovi troškovi u prihvatljive troškove?</p> <p>4. Prilikom proizvodnje sira nastaje sirutka kao nusproizvod koja se uglavnom ispušta u kanalizaciju. U okviru projekta planiramo nabavku opreme kojom bi se sirutka preradila u albuminski sir. Možete li mi pojasniti da li ova oprema spada u kategoriju 1.2.1 ili 1.2.8?</p> <p>5. U obrascu poslovnog plana u tabeli 6.2 traže se Podaci o zemljištu, objektima i broju životinja. Odnosi li se ova tabela samo na poljoprivrednike ili i na prerađivače?</p> <p>6. U obrascu poslovnog plana u dijelu 2.2. Radna biografija podnosioca prijave, da li se radna biografija odnosi na tvrtku kao pravno lice ili vlasnika/odgovorno lice?</p> <p>7. U točki 3.1 Javnog poziva u kojoj se navodi potrebna dokumentacija koju trebaju dostaviti svi podnosioci prijave u točki 15. kao dokaz o kupljenim količinama sirovine sa domaćeg tržišta navdano je da se kao dokaz mogu dostaviti analitičke kartice ovjerene od strane ovlaštenog računovođe i/ili</p>	<p>1. U općim kriterijima navedenim u poglavlju 2.7.1, podnosilac prijave mora ispuniti sve kriterije koji su relevantni po predloženoj investiciji. Npr. ako je podnosilac prijave podnio prijedlog investicije koja se odnosi na izgradnju objekta, prijava mora sadržavati važeće dozvole za izgradnju. Ukoliko se investicija ne odnosi na izgradnju, onda nisu potrebne dozvole za izgradnju objekata. Dalje, u poglavlju 2.7.2 po stavkom posebni kriteriji: u prvoj grupi posebnih kriterija, odnosno kriterija konkurentnosti, podnosilac prijave mora ispuniti prva tri kriterija (ekonomska opravdanost, dodana vrijednost i inovacija), a četvrti kriterij mora ispuniti jedino ako se predložena investicija odnosi na proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. U drugoj grupi posebnih kriterija (posebni kriteriji za podsektor), podnosilac prijave mora ispuniti pomenuti kriterij koji se odnosi na podsektor kome njegova investicija pripada i mora ispuniti posebni kriteriji koji se odnosi na djelatnost preduzeća (postojeći prerađivač ili preduzeće koji se bavi primarnom proizvodnjom u registru gazdinstava).</p> <p>2. Tabele u dijelu 3.2 i ostalim dijelovima mora biti u skladu sa uputstvom koji stoji odmah na početku obrasca poslovnog plana, red 5 koji kaže: Sve tabele moraju imati jednak broj godina i biti u skladu sa ekonomskim vijekom trajanja projekta (period u kojem projekat daje ekonomski prihvatljive prihode i rashode, a povrat investicije i otplata kredita je realizovana unutar tog perioda). Minimalni ekonomski vijek trajanja projekta mora biti 7 godina od datuma završetka projekta. Godina početka ulaganja treba da bude uključena u ekonomski vijek trajanja projekta. Dakle, ne morate navesti tražene informacije do 2028, ali ekonomski vijek projekta, uključujući godinu početka investicije, ne može biti manji od 7 godina.</p> <p>3. u skladu sa poglavljem 2.8.1: prihvatljive investicije i troškovi, troškovi transporta, instalacije i puštanje u funkciju opreme su prihvatljivi.</p> <p>4. Oprema za proizvodnju albuminskog sira od sirutke spada pod listu prihvatljivih investicija tačke 1.2.8.</p>
----------	---	--

	<p>ugovori o kupovini. Molim pojašnjenje kako tumačiti "i/ili" ako imamo analitičke kartice jesu li ugovori potrebni ili nisu?</p>	<p>5. Pod listom 6.2 tabela: 'Podaci o zemljištu, objektima i broju životinja' se odnosi na prerađivače i poljoprivredne proizvođače. Prerađivači moraju unijeti podatke o zasijanim površinama i broju životinji ako imaju primarnu proizvodnju. Ukoliko nemaju primarnu proizvodnju, onda moraju unijeti podatke o objektima koje posjeduju.</p> <p>6. U obrascu 2.2 podnosilac prijave treba unijeti radnu biografiju vlasnika ili odgovornog lica.</p> <p>7. U tački 3.1 traženo je da podnosilac prijave dostavi ovjerenu analitičku karticu od računovođe i/ili ugovor o kupovini kako bi se utvrdilo koliki je udio sirovine u proizvodnom procesu. 'i/ili' znači da ukoliko nije jasno prikazano na analitičkoj kartici koliki je udio domaće sirovine, onda je potrebno kao dokaz dostaviti i ugovore o otkupu domaće sirovine. Važno je da se iz priloženih dokaza jasno vidi koliki je udio sirovine u proizvodnom procesu.</p>
<p>10</p>	<p>U javnom pozivu u dijelu 2.8.3 navedeno je da sadržaj ponude između ostalih podataka treba sadržavati i rok važenja ponude. Ima li značaja koliki je taj rok, treba li on biti duži od projektiranog datuma potpisivanja ugovora januar 2020 ili ne? Po našem iskustvu do sada, proizvođači obično navode rok od 60 dana za validnost ponude.</p>	<p>Rok važanje ponude određuje potencijalni dobavljač opreme ili usluge. Bitno je da ponuda još važi u određenom periodu nakon što se podnese prijava. Ukoliko rok ponude istekne, onda morate tražiti novu ponudu (ukoliko je Vaša prijava odabrana za finansiranje od strane projekta).</p>
<p>11</p>	<p>U Smjernicama je naveden minimalan i maksimalan iznos sredstva koji se odobrava po projektu, a financiranje je barem 50% sredstava aplikant i 50% sredstva fonda. Znači li to da je minimalan ukupni iznos projekta (računajući samo prihvatljive troškove) 290.000,00 KM (145.000,00 KM aplikant i 145.000,00 KM Fond) odnosno maksimalan 580.000,00 KM?</p>	<p>Da, minimalni iznos projekta uključujući finansiranje od projekta i sufinansiranje od korisnika je 290,000 KM bez PDV (50%: 145,000 KM od projekta i 50%: 145,000KM) i odnosi se isključivo na prihvatljive investicije i troškove. Maksimalni iznos koji možete dobiti od projekta je 290,000 KM bez PDV-a, a minimalni iznos Vašeg učešća mora biti 290,000 KM bez PDV-a (Vi možete investirati i više, ukoliko investicija zahtijeva veća sredstva), a isto se odnosi isključivo na prihvatljive investicije i troškove.</p>

<p>12</p>	<p>Pitanje postavljam u ime firme xx doo, za koju radim poslovni plan. Naime, firma se bavi preradom mlijeka. Pregovori oko nabavke 6 novih punilica za jogurt zapocete su sa dobavljačem prije objavljivanja javnog poziva za preradjivace, jer firma nije ni znala za ovaj projekat EU4Business i javni poziv. Klijent ima obavezu da uplati 40% avansa jer dobavljaču treba oko 120 dana za izradu opreme.</p> <p>Klijentu se žuri, ima vlastita sredstva i uplatio bi tih 40% avansa koji bi ustvari predstavljali dio onih 50% vlastitog učešća u ovom projektu. Avans bi se uplatio sredinom septembra jer su tako dogovorili sa dobavljačem, a moje pitanje je da li bi se taj avans priznao kao dio vlastitog učešća, u slučaju naravno da poslovni plan bude odabran na ovom javnom pozivu, obzirom da bi se uplatio prije nego klijent preda prijavu na ovaj javni poziv.</p>	<p>Svi troškovi investicije koji su nastali prije potpisivanja ugovora, bez obzira da li se radi o sredstvima finansiranja od projekta ili sufinansiranja od korisnika nisu prihvatljivi u skladu sa tačkom 2.8.1. Prihvatljive investicije i troškovi navedeni u tački 4 su prihvatljivi samo ako su nastali nakon potpisivanja ugovora sa projektom EU4Business i tokom implementacije projekta.</p>
<p>13</p>	<p>Postovanje. Ja se bavim proizvodnjom i preradom voća na svom gazdinstvu. Sada bih htio da unaprijedim preradu, tj. da izgradim objekat za destilaciju voćnih rakija. Da li moja djelatnost spada u ovaj poziv i ako ne, da li će biti nešto u narednom periodu?</p>	<p>Destilacija voćnih rakija, proizvodnja i trgovina alkoholnih pića su neprihvatljiva aktivnost u skladu sa poglavljem 2.2 smjernica javnog poziva.</p>